

Lite fakta om taiko

Taiko spelas över hela världen, men trots att japanska trummor i sig tros ha funnits i flera tusen år, så är taiko som konstform bara drygt 60 år gammal.

De japanska taiko trummorna spelas runtom i världen. Utöver Japan spelas taiko trummor på kontinenter som Asien, Europa, Syd- och Nordamerika, och Australien. Den ensembleform av taiko som vi ser idag är relativt ny och formades först under 1950-talet. Taiko trumman som ett musikaliskt instrument tros ha funnits i flera tusen år. [1]

Taiko är inte bara ett musikinstrument, utan taiko kan även ses som en väg för kroppens och sinnets utveckling, där många koncept som är kopplade till taiko utövandet har sina grunder i traditionella japanska konstformer och *zen* [4]. Till skillnad från hur ett västerländskt trumset används, spelas taiko oftast ståendes eller sittandes med koreograferade rörelser.

Under Kamakura perioden (omkring 1330-1570) kom taiko-trumman att användas inom *Noh*-drama, och senare *Kabuki*-teatern under Edo perioden (omkring 1600-1860). I religiösa sammanhang har trummor använts som helig shintomusik och återfinns även inom buddhismen. [5]

Taiko som konstform har sitt ursprung från jazzmusikern Daihachi Oguchi [1924-2008], då han bildade *Osuwa Daiko* 1953. På 1960-talet formades *Yushima Tenjin Sukeroku Daiko* gruppen, som lade grunden för den taiko ensemblestil vi idag kallar för *kumi-daiko*. *Kumi-daiko* har även traditionella rötter från *Gagaku* (kunglig hovmusik från 600-talet) och japansk festivalmusik, utöver *Kabuki*-teatern och *Noh*-drama. [1] [5] [6]

Taikos historia i korthet

Taiko och dess historia kan ses både ur ett mytologiskt perspektiv och utifrån de arkeologiska fynd som har påträffats.

Den mytologiska historien är baserad på den traditionella japanska legenden i krönikan *Nihon Shoki*, daterad från ca 800 f.kr. [3]. I legenden berättas det om en slug gudinna vid namn *Ame-no-Uzume*, även kallad *Ame-no-Uzume-no-Mikoto*, som lockade fram solgudinnan *Amaterasu* från en grotta genom att dansa på en upp-och-nedvänd tunna. Enligt legenden skapade således *Ame-no-Uzume* den allra första taiko trumman och dess musik. [1] [5]

Det tidigaste arkeologiska fyndet var uppgrävt i *Sawa*, Gunma prefekturen, Japan: en Haniwa-figur som håller i en sorts trumma och slår med en trumpinne. Fyndet är daterat ca 600-700 e.kr. [2] [5] Den anses vara det tidigaste beviset för att trummor användes i Japan.

Genom åren har taiko inte bara spridits geografiskt utan taiko som konstform har också utvecklats, från den traditionella japanska taiko-festivalen till skapandet av nya stilar av taiko och samarbeten mellan andra musikformer. [6]

Banbrytande taiko grupper:

- I början på 1950-talet bildade Daihachi Oguchi den allra första taiko ensemblegruppen kallad *Osuwa Daiko* [1].
- 1960-talet: *Yushima Tenjin Sukeroku Daiko* gruppen formades och lade grunden för den taiko-stil vi idag kallar för *kumi daiko*. [5]
- 1970-talet formades *Ondekoza/Kodo* [1].
- 1968: *San Francisco Taiko Dojo* i USA var den första taiko gruppen att formas utanför Japan. [5]

Ordlista*gagaku* (邦楽)

Gagaku är kunglig hovmusik, från 600-talet. *Gagaku* hovmusik ackompanjerar även hovdansen *bugaku*.

kabuki (歌舞伎)

Kabuki är klassisk japanskt dansdrama från 1600-talet.

kumi-daiko (組太鼓)

Kumi-daiko är en benämning på den ensemble-spelstil som spelas idag.

nohgaku (能楽)

Nohgaku eller *noh* är klassisk japanskt musikaliskt drama från 1300-talet.

taiko (太鼓)

Ordet *taiko* betyder stor trumma och brukar även beskriva konstformen.

wadaiko (太鼓)

Wadaiko betyder "Japanska trummor". Eftersom alla sorts trummor, såsom tomtom, bongo, djembe, konga, kallas för *taiko* i Japan, används ordet *wadaiko* för att urskilja trummor som är inhemska.

zen (禅)

Det japanska ordet *zen* är en translitteration av det kinesiska ordet *chan* eller *chana*, som i sin tur är en translitteration av sanskritordet *dhyana*, och ordet *dhyana* betyder meditation. *Zen* är förknippad med zenbuddhismen, där meditation är en central del inom det zenbuddhistiska utövandet.

Litteratur referenser

[1] Bender, S. (2012). *Taiko Boom - Japanese Drumming in Place and Motion*. California, USA: University of California Press.

[2] Ochi, M. (1997). *What The Haniwa Have to Say About Taiko's Roots: The History of Taiko*. Rolling Thunder, http://www.taiko.com/taiko_resource/history/haniwa_ochi.html, länk besökt 2015-09-30.

[3] Ottosson, I., & Ekholm, T. (2007). *Japans Historia*. Lund, Sverige: Historiska Media.

[4] Varian, H. (2013). *The Way of Taiko*. California, USA: Stone Bridge Press.

[5] Vogel, B. (2009). *Transmission and Performance of Taiko in Edo Bayashi, Hachijo, and Modern Kumi-daiko Styles*. Texas, USA: Rice University.

[6] Jansson, S. (2016). *Den europeiska taikokonferensen 2016*. Knivsta, Sverige: Taiko Shin Kai http://taikoshinkai.se/onewebmedia/ETC_se.pdf, länk besökt 2017-04-20

Taiko Shin Kai

Taiko Shin Kai är en ideell förening som vill uppmuntra och sprida taiko i Sverige. Föreningen håller studiecirkel genom studieförbundet, samt taiko träning och workshops i Stockholm och Uppsala för barn och vuxna. *Taiko Shin Kai* finns både i Stockholm och i Uppsala. I Stockholm håller föreningen till i Studieförbundets lokaler i Solna.

